

Het heiligenboek

Sterke vrouwen. Geen macht, maar medeleven (1) Tom Zwaenepoel

Elisabeth wordt geboren in het noorden van Hongarije. Op de leeftijd van vier komt ze aan het hof van haar toekomstige echtgenoot op de Wartburg. Hermann sterft echter in 1216. In 1221 huwt Elisabeth Hermanns broer, Lodewijk IV van Thüringen. Uit het gelukkige huwelijk worden twee meisjes en een jongen geboren. Tijdens een kruistocht sterft Lodewijk aan de pest (1227). Elisabeth wordt door adellijken beroofd van haar bezittingen, waarop zij als weduwe aanspraak maakt, en moet het kasteel Wartburg verlaten. In 1229 wordt ze lid van de 'derde orde' van Franciscus. Zij zet zich ten volle in voor de armen, zieken en meelaatsen. Ze verzorgt de zieken in het Franciscusziekenhuis dat ze in de winter van 1228-1229 in de omgeving van Marburg laat bouwen. Op 24-jarige leeftijd sterft ze.

Joseph Ratzinger, de latere Benedictus XVI, beschrijft Elisabeth tijdens zijn homilie in de Elisabeth-kerk van München (2 december 1981) als volgt: „Elisabeth leefde zoals iemand die God in de mensen ziet. Ze overwon zichzelf, het aangeboren egoïsme, en ze streed om de rechtvaardigheid en liefde voor de mensen.”

Elisabeth, een zelfstandige, zelfbewuste, kritische, intelligente en vrome vrouw, is een fascinerende getuige van christelijke naastenliefde. Tijdens de hongersnood van 1226 staat ze heldhaftig de armen terzijde. Al het beschikbare koren laat ze uitdelen en ook het geld uit de staatskas wordt gebruikt. Ondanks de talrijke verwijten en de overvloedige kritiek gaat ze door met het bakken en uitdelen van broden. Als de graaf haar op een dag tegenhoudt en vraagt haar met broden gevulde schort te openen, vallen rozen op de grond. Dat rozenwonder, dat in de vijftiende eeuw aan de Elisabethlegende wordt toegevoegd, verwijst naar de dubbele betekenis van de roos: symbool van de naastenliefde en van de discretie. Iets sub rosa zeggen betekent iets in het geheim, vertrouwelijk zeggen.

Elisabeth wil niet alleen in de wereld af en toe goeds doen, ze wil een betere orde van rechtvaardigheid opbouwen. Daarom weigert ze aan de tafel van haar man van de dingen te eten die de boeren met geweld werd afgenomen. Daarom deelt ze niet alleen uit, maar geeft ze de mensen ook werktuigen zodat ze een bestaan kunnen opbouwen. Ze helpt hen op eigen voeten te staan zodat er overal gelijkheid heerst.

Na zeven jaar geluk verliest Elisabeth haar echtgenoot, -(t)huis en status, haar wereld, en alles wat daarin vreugde verschaft. Ze wordt uit de adellijke stand gezet en moet de Wartburg verlaten. Samen met haar kinderen lijdt ze bittere armoede. Haar nieuwe onderkomen is een varkensstal. In die moeilijke tijden volgt ze haar dromen en verlangens, volgt ze de stem van haar hart en God en begint ze een nieuw leven dat helemaal op God gericht is. Haar geloof maakt haar vrij en gelukkig. Om de zieken persoonlijk nabij te zijn, laat ze aan de voet van de Wartburg met eigen middelen een klein hospitaal optrekken, waar ze tientallen patiënten dagelijks verzorgt en elke dag honderden armen liefdevol en spiritueel bijstaat. Luttele dagen voor haar dood heeft ze nog een visioen: een vogel zingt vrolijk tussen haar en de muur en beweegt haar ertoe mee te zingen. Ze schenkt haar laatste bezittingen weg en troost haar metgezellen.

Tot aan haar dood geeft ze een concreet antwoord op de eeuwenoude vraag: wat doe je voor de medemens, voor de armen, tegen nood, honger en ziekte

in de wereld? Wat je in je leven geeft, krijg je terug. Als anderen je liefhebben, kun je zelf liefhebben. Dat is het geheim van haar gelukkige en rijke leven. Van haar stammen de mooie en hoopvolle woorden: „Ik heb jullie altijd gezegd dat we de mensen blij moeten maken.”

Elisabeth doorbreekt de barrières van sociale standen. Met haar personeel gaat ze vriendschappelijk om. Voor haar bestaat er geen verschil in standen, hiërarchie, protocol. Ze durft tegen de stroom in te varen. Haar leven wordt niet bepaald door de wereldlijke heersers, de sociale stand van de 'sterken', 'machtigen' en 'kapitaalkrachten'.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, ISBN 978 90 209 8041 7. Dit boek is helaas uitverkocht.

Omroep

11 maart, 20.40 uur, Canvas (herhaling op 12 maart om 17.52 uur). In *Beeldgeheimen*, ARTE-serie over tot de verbeelding sprekende gebeurtenissen uit de twintigste eeuw, 1955. *Tragedie op het circuit van Le Mans*. De Mercedes van Pierre Levegh wordt het publiek in gekatapulteerd. Met tachtig doden en 140 gewonden was dit het zwaarste ongeluk in de geschiedenis van de autosport. Wat gebeurde er toen precies? Waarom vielen er 20 veel slachtoffers? En waarom werd de wedstrijd niet stilgelegd?

12 maart, 20.40 uur, VRT één. In *Via Annemie*, reportageserie met aangrijpende verhalen balanceerend op de grens van liefde en hoop, *De hel van Kampala*. Deel 1. *De kindergevangenis*. Annemie Struyf keert terug naar de plek waar Yvan (15), Emmanuel (16) en Samuel (16) ooit belandden omdat ze straatkinderen waren.

13 maart, 22.15 uur, Canvas. In *Puur muziek*, serie van concerten en muziekdocumentaires, *1.000 Voices for Peace*, vredesconcert in de basiliek van Koekelberg. Koren uit de hele wereld geven samen met 21 Belgische koren en het Brussels Philharmonic een inspirerend statement voor de vrede.

De vrome kudde

Bij de dokter Ingezonden door Fernand De Coster

Een man komt bij de dokter. Hij legt een handgeschreven briefje op het bureau. De dokter leest:

– Ik kan niet praten.

Zegt de dokter:

– Oké. Leg uw hand maar op mijn bureau.

De man gehoorzaamt en de dokter slaat hard met zijn reflexhamer op de hand van de man. Die roept:

– Aaaaaah!

De dokter legt de hamer weg en zegt:

– Komt u volgende week maar eens terug. Dan oefenen we de letter b.

In het operatiekwartier Ingezonden door Jeanine Devos

Piet Janssens wordt het operatiekwartier in gerold. Boven zijn gezicht verschijnt het hoofd van een man met een masker. Mompelt de man:

– Doe dat masker maar af, dokter. Ik heb u al lang herkend, hoor.

9x9 crossword puzzle grid with various words and numbers placed in cells.

Ontdek meer en andere puzzels in onze puzzelboeken en -tijdschriften. DE PUZZELAAR

© De Puzzelaar

Oplossing van de puzzel van vorige week: SPIEGELEI

1x9 grid for the solution of the previous week's puzzle.

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? KERK & leven • Vrome Kudde, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.